



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **P. N.**, zast. Mgr. Josefem Kameníkem, advokátem se sídlem Palackého 25, Jihlava, proti žalovaným: **1) Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, **2) Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra**, se sídlem Lhotecká 559/7, Praha 4, **3) Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2025, č. j. 3 A 62/2024-109,

t a k t o :

Kasační stížnost **se zamítá**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal ochrany před tvrzeným nezákonným zásahem tří v záhlaví uvedených žalovaných správních orgánů v souvislosti s řízením o udělení mezinárodní ochrany. Součástí žaloby byla i žádost o ustanovení zástupce. V době podání žaloby se žalobce nacházel na území České republiky v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, kam byl dočasně umístěn v důsledku předchozího správního trestu a uloženého správního vyhoštění. Městský soud žalobci usnesením ze dne 8. 10. 2024, č. j. 3 A 62/2024-49, vyhověl a ustanovil mu zástupcem advokáta, který jej již dříve zastupoval v trestním řízení. Usnesení o ustanovení zástupce se však žalobci nepodařilo doručit, neboť všechny zásilky byly soudu vráceny s poznámkou „adresát neznámý“. Podle sdělení cizinecké policie byl dne 13. 11. 2024 z ČR vyhoštěn a místo jeho pobytu zůstalo neznámé.

[2] Za této situace městský soud konstatoval, že usnesení o ustanovení zástupce nenabýlo právní moci a žalobce ani prostřednictvím advokáta nesdělil soudu žádné údaje o svém aktuálním pobytu. Tvrzení advokáta o kontaktu se žalobcem nebyla doložena a nebylo

možné je ověřit. Soud proto dospěl k závěru, že pominuly důvody pro ustanovení zástupce a že v řízení nelze pokračovat s ustanoveným advokátem. Výše uvedeným usnesením rozhodl městský soud o zrušení ustanovení zástupce a následně usnesením ze dne 23. 1. 2025, č. j. 3 A 62/2024-111, ustanovil žalobci opatrovnici.

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti v záhlaví uvedenému usnesení městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel považuje napadené usnesení za nezákonné a předčasné, navrhuje proto jeho zrušení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu jednání.

[5] Prostřednictvím svého advokáta, který ho nyní zastupuje na základě plné moci v řízení o kasační stížnosti, sdělil Nejvyššímu správnímu soudu (dále také „NSS“) svoji novou adresu v Ázerbájdžánu. NSS požádal městský soud o opětovné doručení napadeného usnesení na tuto adresu, avšak doručení se nezdařilo. Stěžovatel tak pro městský soud zůstal nadále neznámého pobytu a usnesení mu bylo doručeno prostřednictvím ustanovené opatrovnice.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Takové vady NSS neshledal, přistoupil tedy k posouzení kasačních námitek.

[7] Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Městský soud postupoval při posuzování podmínek pro ustanovení zástupce v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. a zohlednil tehdejší procesní situaci stěžovatele. Ten se v době ustanovení zástupce nacházel v zajišťovacím zařízení. Městský soud shledal důvody pro ustanovení advokáta. Z obsahu soudního spisu ovšem vyplývá, že usnesení o ustanovení zástupce nebylo stěžovateli doručeno ani po opakovaných pokusech, a nenabývalo tak právní moci. Po uskutečnění správního vyhoštění se stěžovatel zdržoval mimo území České republiky, přičemž soudu nesdělil žádnou doručovací adresu, a to ani prostřednictvím ustanoveného advokáta. Informace tvrzené advokátem tak nebylo možné ověřit. Za těchto okolností městský soud důvodně uzavřel, že pominuly podmínky, za nichž byl zástupce ustanoven, a že v řízení nelze s tímto zástupcem nadále pokračovat.

[9] Městský soud nepochybil, pokud za této situace přistoupil k ustanovení opatrovníka podle § 29 odst. 3 a 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 64 s. ř. s., byť je poněkud překvapivé, že opatrovníkem neustanovil z důvodu procesní ekonomie advokáta, kterého předtím ustanovil stěžovatelovým zástupcem. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v době vydání nyní napadeného usnesení osobou neznámého pobytu a nebylo možné mu doručovat, byl postup městského soudu v souladu se zákonem.

[10] Skutečnost, že stěžovatel následně v řízení o kasační stížnosti prostřednictvím svého advokáta sdělil adresu v zahraničí, nemůže *ex post* zpochybnit závěr o zákonnosti napadeného usnesení. Nadto nelze přehlédnout, že i pozdější doručování na tuto zástupcem uvedenou novou adresu nebylo úspěšné, a stěžovatel tak nadále zůstává osobou neznámého pobytu. Napadené usnesení tedy nebylo předčasné, jak namítá stěžovatel. Ničím jiným, než

pokračování

údajnou „předčasností“ zrušení zastoupení přitom stěžovatel svou kasační stížnost neodůvodnil.

[11] Nejvyšší správní soud současně neshledal, že by napadeným usnesením došlo k porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel je v řízení před městským soudem nadále zastoupen opatrovnící, která je advokátkou, a je tak zajištěna ochrana jeho procesních práv.

[12] Z výše uvedeného vyplývá, že napadené usnesení městského soudu není nezákonné z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení NSS nerozhodoval. Podle bodu 50 rozsudku rozšířeného senátu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 5 As 84/2022-30, č. 4554/2024 Sb. NSS, totiž platí, že „o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne krajský soud v rozhodnutí o žalobě, a to podle pravidel o náhradě nákladů řízení o žalobě samotné (§ 60 s. ř. s., tedy zásadně podle procesního úspěchu účastníků řízení o žalobě). Řízení o kasační stížnosti proti usnesení řešícímu otázku místní příslušnosti totiž je ‚vnořeno‘ do řízení o žalobě (analogicky viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014–19, č. 3271/2015 Sb., body 26 a násl.).“

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. července 2025

Pavel Molek
předseda senátu